

Nacka kommun och krigsplacering av medarbetare

Ett eventuellt krig är den primära uppgift en kommun måste utforma sin civila beredskap utifrån. Kriser i form av naturkatastrofer och dylikt är förvisso allvarliga, men ett krig ställer helt andra krav utifrån omfattning och innehåll. Ett krig är dynamiskt med en antagonist som anpassar sig och planerar sitt nästa drag utifrån vad ens största svaghet. Därför är det helt avgörande att offentliga institutioner stärker sin beredskap.

I Sverige gäller totalförsvarsplikt. Det innebär att alla som bor i Sverige och är mellan 16 och 70 år kan kallas in för att hjälpa till på olika sätt vid krigsfara och krig. Att vara krigsplacerad innebär att en person är ianspråktagen av en organisation för att tjänstgöra under höjd beredskap.

Att en organisation har krigsplacerat någon är endast en planeringsåtgärd. Skyldigheten att tjänstgöra inträder först vid höjd beredskap och beslut om allmän tjänsteplikt. Det innebär att även de som eventuellt inte är krigsplacerade har skyldighet att gå till jobbet som vanligt. De har dock inget besked om vilken inställelseplats som gäller och dessa medarbetare kan, om det råder särskilda skäl, anvisas andra arbetsplatser än sin ordinarie arbetsgivare om beslut fattas av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer. Tanken är att personen ska vara krigsplacerad i den verksamhet där personen gör störst nytta för totalförsvaret.

Det kan råda sådana förhållanden att beredskapen är höjd men att läget ändå är sådant att allmänna val kan hållas. Det politiska systemet måste också fungera även i krig. Ur det perspektivet är krigsplacering av förtroendevalda ibland olämpligt. Därför bör Nacka kommun göra en disponibilitetskontroll hos Plikt- och prövningsverket för att se om någon förtroendevald på nyckelposition är krigsplacerad i till exempel Forsvarsmakten. I så fall kan det politiska partiet utse en ersättare för den förtroendevalde.

Kommunen behöver göra en avvägning kring vilka och hur många som ska krigsplaceras. En del kommuner och regioner har krigsplacerat alla medarbetare, medan andra har krigsplacerat nyckelpersoner och förlitar sig på att övrig personal omfattas av allmän tjänsteplikt. Sådana medarbetare försvinner dock till en annan organisation om de i stället är krigsplacerade där.

En kommun måste också besluta sig för vilken verksamhet som ska vara prioriterad i händelse av krig. En del verksamhet måste fungera, annan verksamhet är bra om den fungerar och viss verksamhet troligen kan få stå åt sidan.

Med anledning av ovanstående föreslår vi

Att Nacka kommun utreder i vilken omfattning medarbetare i kommunens organisation som ska krigsplaceras och utifrån denna beslutar om eventuella sådana.

Att Nacka kommun gör en planering för prioritering av sin verksamhet i händelse av krig.

Att Nacka kommun gör en disponibilitetskontroll hos Plikt- och prövningsverket för att se vilka förtroendevalda på nyckelpositioner som är krigsplacerade.

Att Nacka kommun genomför den kommunikation som krävs med anledning av eventuella krigsplaceringar och av medborgares skyldigheter utifrån den allmänna tjänsteplikten.

Filip Wiljander (M), Karin Teljstedt (KD), Gunilla Grudevall-Steen (L), Johan Krogh (C)